

זה דבר השמיטה – שמוט! (1)

בראשית פרק א

(כט) וַיֹּאמֶר אֱלֹקִים הִנֵּה נִתְּתִי לָכֶם
 אֶת כָּל עֵשֶׂב זֶרַע זֶרַע אֲשֶׁר עַל פְּנֵי כָל
 הָאָרֶץ וְאֶת כָּל הָעֵץ אֲשֶׁר בּוֹ פְּרִי עֵץ
 זֶרַע זֶרַע לָכֶם יִהְיֶה לְאֹכְלָהּ: (לו) וְלִכְלֹל
 חַיֵּי הָאָרֶץ וְלִכְלֹל עוֹף הַשָּׁמַיִם וְלִכְלֹל
 רוּמֵשׁ עַל הָאָרֶץ אֲשֶׁר בּוֹ נֶפֶשׁ חַיָּה אֶת
 כָּל יֶרֶק עֵשֶׂב לְאֹכְלָהּ וַיְהִי כֵן:

ויקרא פרק כה

(ו) וְהִיְתָה שַׁבַּת הָאָרֶץ
 לָכֶם לְאֹכְלָהּ לֶחֶם וְלַעֲבָדָי
 וְלֵאמֹתָי וְלַשְׂכִּירָי
 וְלַתּוֹשְׁבֵי הַגָּרִים עִמָּךְ:
 (ז) וּלְבַהֲמֹתָי וּלְחַיֵּי אֲשֶׁר
 בָּאָרֶץ תִּהְיֶה כָל
 תְּבוּאָתָהּ לְאֹכֹל:

בענין תוספת שמיטה

מסכת ראש השנה דף ט ע"א

ודמוסיפין מחול על קדש מנלן? דתניא: (שמות ל"ד) בחריש ובקציר תשבת, רבי עקיבא אומר: אינו צריך לומר חריש וקציר של שביעית - שהרי כבר נאמר (ויקרא כה) שדך לא תזרע וגו'. אלא: חריש של ערב שביעית הנכנס לשביעית, וקציר של שביעית היוצא למוצאי שביעית. רבי ישמעאל אומר: מה חריש רשות - אף קציר רשות. יצא קציר העומר שהוא מצוה. [ואפי' לשיטת רבי ישמעאל יש דין תוספת שמיטה אלא שהוא נלמד מהלכה למשה מסיני.]

רמב"ם הלכות שמיטה ויובל פרק ג

[ט] וכל הדברים האלו בזמן המקדש כמו שאמרנו, אבל בזמן הזה מותרין בעבודת הארץ עד ר"ה, אף בזמן המקדש מותר לסקל ולזבל השדות ולעדור המקשאות והמדלעות ובית השלחין עד ר"ה, ומזבלין ומפרקין ומאבקין ומעשנין ומקרסמין ומזרדין ומפסלין ומזהמין את הנטיעות וכורכין וקוטמין אותן, ועושין להם בתים ומשקין אותם, וסכין את הפגין, ומנקבין אותן, כל עבודות אלו מותרות בערב שביעית עד ר"ה של שביעית ואפילו בזמן המקדש.

[יא] אף בזמן הזה אין נוטעין אילנות ואין מרכיבין ואין מבריכין ערב שביעית אלא כדי שתקלוט הנטיעה ותשהה אחר הקליטה לי יום קודם ר"ה של שביעית וסתם קליטה שתי שבתות, ודבר זה אסור לעולם מפני מראית העין שמא יאמר הרואה בשביעית נטעו, נמצאת אומר שהנוטע או המבריך או המרכיב ערב שביעית קודם ר"ה במ"ד יום יקיים, פחות מכן יעקור, ואם לא עקר הפירות מותרין, ואם מת קודם שיעקור מחייבין את היורש לעקור.

משנה מסכת שביעית פרק ב משנה א

אין נוטעין ואין מבריכין ואין מרכיבין ערב שביעית פחות משלשים יום לפני ר"ה ואם נטע או הבריך או הרכיב יעקור רבי יהודה אומר כל הרכבה שאינה קולטת לשלשה ימים שוב אינה קולטת רבי יוסי ורבי שמעון אומרים לשתי שבתות: